

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.897/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 16 september 2003 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van bijzonder decreet "tot wijziging van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het Gemeenschapsonderwijs", heeft op 2 oktober 2003 het volgende advies gegeven:

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

Het om advies voorgelegde voorontwerp van bijzonder decreet strekt tot wijziging van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs teneinde de nieuwe participatiestructuur in het onderwijs, zoals uitgetekend in het voorontwerp van decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse onderwijsraad (hierna "ontwerp van participatiedecreet "genoemd)"¹, volledig in het gemeenschapsonderwijs te kunnen invoeren. Het beoogt daartoe in hoofdstuk II, afdeling 1, van het genoemde bijzondere decreet wijzigingen aan te brengen die betrekking hebben op de samenstelling, de bevoegdheden en de werking van de schoolraden.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

1. Luidens artikel 10, § 1, tweede lid, 3°, van het ontwerp van participatiedecreet oordeelt in het buitengewoon secundair onderwijs de inrichtende macht over de opportuniteit van de opname van één of meer leerlingen in de schoolraad, rekening houdend met de mogelijkheden en de draagkracht van de leerlingen. Wanneer de school opleidingsvorm 4 aanbiedt, is de opname van één of meer leerlingen verplicht.

De gemachtigde ambtenaar is het ermee eens dat in het ontwerp een gelijkaardige regeling voor het gemeenschapsonderwijs dient te worden opgenomen.

2. Anders dan in het ontwerp van participatiedecreet het geval is, waar gewag wordt gemaakt van gecoöpteerden uit "de lokale gemeenschap", wordt in het ontworpen artikel 7, § 1, eerste lid, 4°, bepaald dat de gecoöpteerden "uit de lokale sociale, economische en culturele milieus" dienen te komen. Vraag is of beide begrippen

¹Over dit voorontwerp heeft de Raad van State, afdeling wetgeving, op 18 september 2003 het advies 35.851/1 gegeven.

eenzelfde inhoud hebben. In bevestigend geval moet uiteraard een identieke terminologie worden gehanteerd.

3. Artikel 26 van het ontwerp van participatiedecreet heeft geen betrekking op de pedagogische raad, de leerlingenraad en de ouderraad. De referentie aan dat artikel in het ontworpen artikel 7, § 1, derde lid, dient te worden vervangen door een referentie aan de artikelen 47, 50 en 53 van dat decreet. Het is immers bij die artikelen dat de bedoelde raden worden opgericht.

4. In het ontworpen artikel 7, § 1, derde lid, vervange men het woord "aangeduid" beter door het woord "aangewezen".

Eenzelfde opmerking geldt ten aanzien van het ontworpen artikel 8 (artikel 3 van het ontwerp).

5. De ontworpen paragraaf 4bis van artikel 7 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 wordt beter als een tweede lid van paragraaf 4 van dat artikel ingevoegd.

6. Krachtens artikel 11, eerste lid, derde volzin, van het ontwerp van participatiedecreet wordt, in het gesubsidieerd onderwijs, het mandaat van de ouders van rechtswege beëindigd, wanneer hun kinderen de school verlaten hebben ². Krachtens artikel 7, § 3, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998, dat door het decreet dat in ontwerpvorm voorligt, niet wordt gewijzigd, voltooien, in het gemeenschapsonderwijs, de leden verkozen door en uit de ouders van de regelmatige leerlingen hun mandaat nadat hun kinderen de school verlaten hebben ³.

Vraag is welke verantwoording voor dit verschil in behandeling bestaat.

²Weliswaar voorziet artikel 11 van dat voorontwerp hieromtrent in een afwijkingsmogelijkheid.

³Of, met betrekking tot het onderwijs voor sociale promotie, wanneer een meerderjarige cursist de school heeft verlaten.

Artikel 4

1. Er bestaan een reeks verschillen met de in het ontwerp van participatiedecreet opgenomen regeling met betrekking tot de aangelegenheden waaromtrent advies moet worden uitgebracht, overleg moet worden gepleegd of instemming moet worden verleend. De stellers van het ontwerp dienen na te gaan of elk van deze verschillen kan worden verantwoord gelet op de eigen karakteristieken van iedere inrichtende macht ⁴.

Ook zal dienen te worden onderzocht of de terminologie van het voorliggende ontwerp op dit vlak niet beter dient te worden afgestemd op die van het ontwerp van participatiedecreet.

2. Het tweede en het derde lid van het ontworpen artikel 10, § 3, hebben zowel betrekking op het ontworpen artikel 10, § 2, als op het ontworpen artikel 10, § 3, eerste lid, en worden daarom beter in een afzonderlijke paragraaf ondergebracht.

3. Vraag is of de regeling onder het ontworpen artikel 10, § 4, voldoende werkbaar zal zijn in de praktijk en in sommige omstandigheden niet tot een feitelijke patstelling kan leiden, zodat het nemen van een beslissing verhinderd wordt. Zo is het voor het beoordelen van de praktische werkbaarheid van zeer groot belang te weten wat onder « andersluidende voorstellen » dient te worden verstaan en wie kan oordelen of het al of niet om een andersluidend voorstel gaat. Een en ander zal minstens in de memorie van toelichting moeten worden verduidelijkt.

4. Er moet worden gespecificeerd dat het de directeur is die de in het ontworpen artikel 10, § 4, derde lid, bedoelde andersluidende voorstellen aan de schoolraad voorlegt.

⁴Bovendien verdient het aanbeveling die verantwoording in de memorie van toelichting weer te geven, wat thans slechts gedeeltelijk het geval is.

De gemachtigde ambtenaar is het er bovendien mee eens dat in dezelfde bepaling de woorden "of de inrichtende macht" moeten worden geschrapt.

5. Er is een discordantie tussen het ontwerp van participatiedecreet en het voorliggende ontwerp, waar in het ontwerp van participatiedecreet wordt bepaald dat de termijn van veertien dagen die aan de schoolraad is toegekend om zijn instemming te verlenen met de beslissingen van de directeur wanneer zulks vereist is, wordt geschorst tussen 6 juli en 15 augustus, terwijl die termijn in het voorliggende ontwerp gedurende de gehele zomervakantie wordt geschorst.

Die discordantie dient te worden verholpen.

6. Op de vraag van de auditeur-verslaggever waarom er in het ontwerp geen gelijkaardige regeling voorkomt als in de artikelen 15 tot 17 van het ontwerp van participatiedecreet, verschaft de gemachtigde ambtenaar de volgende toelichting :

"De artikelen 15 tot en met 17 van het ontwerp-participatiedecreet regelen de rechten en plichten inzake informatie en communicatie van de leden van de schoolraad, het inzagerecht van de schoolraad (en de gronden tot afwijzing) en de communicatieplicht van de schoolraad tegenover al het personeel, leerlingen en ouders. In deze bepalingen werden - zoals in de memorie vermeld - de principes van het decreet van 18 mei 1999 inzake openbaarheid van bestuur vertaald naar de onderwijscontext. Vermits dit laatste decreet op alle administratieve overheden van toepassing is en dus ook op het gemeenschapsonderwijs en zijn organen, werden deze artikelen uit het ontwerp-participatiedecreet niet voor het gemeenschapsonderwijs herhaald.

Een nieuw ontwerp van decreet inzake openbaarheid van bestuur is bij het Vlaams Parlement voor behandeling ingediend. De definitieve tekst van dit decreet zou eventueel in de toekomst aanleiding kunnen geven tot een aanpassing van het ontwerp-participatiedecreet".

De in de artikelen 15 tot 17 van het ontwerp van participatiedecreet vervatte rechten en verplichtingen hebben evenwel een ruimere draagwijdte dan de rechten en de verplichtingen vervat in het decreet van 18 mei 1999 betreffende de openbaarheid van bestuur, zodat het aangewezen lijkt in het voorliggende ontwerp een gelijkaardige regeling als die vervat in het ontwerp van participatiedecreet op te nemen.

Artikel 5

Luidens het ontworpen artikel 11 kunnen bij decreet of besluit ⁵ aan de schoolraad andere dan de in (het ontworpen) artikel 10 bedoelde advies-, overleg- en instemmingsbevoegdheden worden verleend.

In zoverre die regeling betrekking heeft op bevoegdheden die de Vlaamse Gemeenschap met toepassing van artikel 24, § 2, van de Grondwet heeft overgedragen aan een autonoom orgaan, in casu het Gemeenschapsonderwijs, is ze onbestaanbaar met dat grondwetsartikel krachtens hetwelk de bepaling van die bevoegdheden dient te gebeuren in een decreet dat is aangenomen met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen.

Artikel 6

Men redigere artikel 6 als volgt:

"Dit decreet treedt in werking op 1 april 2005".

⁵Zulks onderstelt uiteraard dat hiertoe een specifieke decretale machtiging voorhanden is.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	staatsraden,
	J. SMETS,	
	A. SPRUYT,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME